

стимулювання самостійного пізнавального пошуку, прийняття рішень, розвитку незалежності, відповідальності, впевненості у власних можливостях.

Таким чином, коучинг в освіті – це творча взаємодія рівноправних учасників освітнього процесу, спрямована на виявлення та реалізацію потенціалу того, хто навчається, для досягнення ним високого освітньо-професійного, соціального, особистісного розвитку.

Список використаних джерел

1. Горук Н. М. Коучинг як ефективна технологія формування самоосвітньої компетентності студентів. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2015. № 11. С. 99–104.
2. Романова С. М. Коучінг як нова технологія в професійній освіті. *Вісник Нац. авіац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Психологія*. 2010. Вип. 3. С. 83–86.
3. Рудницьких О. В. Коучинг як інтерактивна технологія в освіті. *Вісник Дніпропетровського у-ту імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*. 2014. № 2(8). С. 173–176.

Світлана Стрижак,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри хімії та методики викладання хімії
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка
(м. Полтава, Україна)

МЕТОД ПРОЄКТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Для сучасного здобувача освіти, працівника в майбутньому, що виконуватиме певні завдання на ринку праці, який швидко змінюється, наразі недостатньо володіти лише теоретичними знаннями. Для того, щоб знайти своє місце на ринку праці, потрібно бути гнучким, а отже, уміти адаптуватися до непередбачуваних умов. Досягти цього можна лише поєднанням теоретичних знань із сучасними практичними вміннями і навичками.

За результатами звіту Всесвітнього економічного форуму «Майбутнє робочих місць–2020», до переліку найважливіших 10 навичок, які будуть

потрібними на ринку праці до 2025 року, належать: аналітичне мислення та інноваційність; активне навчання та стратегії навчання; розв'язання складних проблем; критичне мислення та аналіз; креативність, оригінальність та ініціативність; лідерство та соціальний вплив; використання технологій, моніторинг та контроль; створення технологій та програмування; витривалість, стресостійкість та гнучкість; логічна аргументація, розв'язання проблем та формування ідей [2].

У зв'язку із цим усе більшої значущості набуває формування дослідницької компетентності майбутніх фахівців. Дослідницькі вміння, що становлять основу такої компетентності, становлять групу вмінь, яка об'єднує вміння, необхідні для самостійної дослідницької діяльності. Формування дослідницьких умінь передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти методологією наукової творчості, уміннями спостерігати і аналізувати, формулювати гіпотези щодо вирішення проблемних питань, планувати, проводити дослідницьку діяльність, прогнозувати її результати, узагальнювати дані й інше. Важливим для розвитку відповідних умінь і навичок є формування мотиваційного компонента, тобто внутрішньої необхідності особистості в дослідницькій діяльності.

Одним з ефективних методів формування дослідницької компетентності майбутніх фахівців є метод проєктів.

Проєктне навчання, на думку науковців [4, с. 16], – це навчання, спрямоване на організацію самостійної роботи здобувачів освіти за участі викладача як координатора. Вона спрямована на конкретний результат, який досягається за рахунок розв'язання значущих завдань.

Метод проєктів сприяє розвитку вмінь пошуку проблеми, визначення об'єкта, предмета та основних завдань дослідження, висунення гіпотези та власне дослідження. За умови використання положень компетентнісного підходу проєктна робота сприяє вдосконаленню професійної підготовки і водночас зменшенню завантаження студента різними видами роботи [1; 3; 5].

Залучення здобувачів освіти до проєктних досліджень під час вивчення хімічних дисциплін дозволяє формувати вміння раціонально розподіляти власний час та необхідні ресурси; трансформувати теоретичні знання в професійно орієнтовані практичні вміння та навички; аналізувати проблему; здійснювати пошук та оброблення інформації, формулювати гіпотезу дослідження, визначати мету, предмет, об'єкт та завдання; обирати ефективні дослідницькі методики; здійснювати експериментальну частину з використанням хімічних, фізико-хімічних методів дослідження; здійснювати оброблення експериментальних даних з використанням методів математичної статистики; формулювати висновки на основі отриманих результатів; здійснювати рефлексію.

Участь здобувачів вищої освіти в проєктній діяльності сприяє розвитку вмінь адаптуватися до змін, що відбуваються у суспільстві та до умов ринку праці. Тому нами було запроваджено виконання індивідуальних проєктів з хімічних дисциплін. Наприклад, при вивченні курсу «Аналітична хімія» студенти виконують індивідуальний проєкт у першому семестрі із застосуванням методів якісного аналізу, у другому тема продовжується з використанням методів кількісного аналізу.

Студенти здійснюють дослідницьку діяльність самостійно. Вони обирають проблему дослідження, предмет дослідження, аналізують інформацію стосовно обраного предмета дослідження та норм якості відповідно ДСТУ, визначають гіпотезу та завдання дослідження, обирають методи дослідження, готують необхідне обладнання та реактиви, здійснюють експериментальне дослідження та аналіз одержаних результатів, формують висновки, та репрезентують основні результати.

Керівна роль викладача при цьому визначається не як авторитарного «ментора», який усе знає і намагається виявити незнання та невміння студентів, а як помічника, консультанта, «того, хто веде». Використання методу проєктів вимагає дотримання таких вимог: наявність значущої дослідницької, творчої проблеми чи завдання, потребує інтеграції знань,

використання міжпредметних зв'язків, дослідницького пошуку для його вирішення; теоретико-практична цінність результатів; перевага самостійної діяльності студентів, визначення кінцевої мети індивідуального проєкту; визначення базових знань системи наук, необхідних для вирішення проєкту; структурування змістової частини проєкту та визначення календарних термінів виконання кожного етапу (визначення проблеми, формулювання гіпотези, завдань та методів дослідження, проведення експериментальної роботи, оформлення та аналіз кінцевих результатів, презентація з подальшим обговоренням). За підсумками проєктної діяльності презентація-захист індивідуальних проєктів здобувачів освіти.

Використання методу проєктів у процесі підготовки майбутніх фахівців сприяє формуванню навичок самостійності та колективної діяльності, критичного мислення.

Список використаних джерел

1. Knoll M. The Project Method: Its Vocational Education Origin and International Development. *Journal of industrial teacher education*. URL: <http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JITE/v34n3/Knoll.html> (дата запиту: 11.04.2014).
2. These are the top 10 job skills of tomorrow – and how long it takes to learn them. URL: <http://surl.li/dgcbi> (дата запиту: 30.09.2022).
3. Пехота О. М. Проектна технологія. *Освітні технології* / за ред. О. М. Пехоти. Київ, 2004. С. 148–162.
4. Проектна діяльність учнів професійно-технічних навчальних закладів: тренінг-курс: навч. посіб. / В. М. Аніщенко та ін.; за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Житомир, 2018. 180 с.
5. Шиян Н. «Метод проєктів» у педагогічній спадщині Г. Ващенка. *Духовно-моральна парадигма творчості Григорія Ващенка: матеріали пед. конгресу, присвяч. 130 роковинам від дня народження проф. Григорія Ващенка (22–23 квіт. 2008 р.)* / ПДПУ імені В. Г. Короленка, Ін-т вищої освіти АПН України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова, ПОІППО імені М. В. Остроградського, Всеукр. пед. тов-во імені Григорія Ващенка. Полтава, 2008. Ч. I. С. 112–119.